

20.147461

RAADSADVIES

Zaakdossier: D00192804

raadsadvies

2020/1	
Auteur	: M. Pluijmen
Afdeling	: Maatschappelijke Dienstverlening
E-mail	: Myrna.Pluijmen@uden.nl
Port.	: M. Prinssen

Effect op de begroting

☐ Ja ☒ Nee

Onderwerp

Regionale ontwikkelagenda inwoners met psychische kwetsbaarheid

Advies

1. De 'Regionale ontwikkelagenda opvang, ondersteuning en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid' vast te stellen.

Inleiding

Gemeenten in de regio Brabant Noordoost-oost hebben eind 2019 een nieuwe koers vastgesteld voor de opvang, ondersteuning en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Deze koers is onderdeel van het brede Wmo Beleidskader en valt onder de Centrumregeling Wmo van de regio Brabant Noordoost-Oost. De aanleiding voor de nieuwe koers komt mede door de overheid die geleidelijk de uitvoering en financiën voor beschermd wonen neerlegt bij alle gemeenten. De regio Brabant Noordoost-oost kiest ook na de doordecentralisatie voor regionale samenwerking en een centrumgemeentestructuur voor de uitvoering van opvang en specialistische ondersteuning voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid. De visie, ambitie en pijlers uit het koersdocument zijn in de voorliggende ontwikkelagenda vertaald naar doelen, inspanningen, resultaten en uitvoerings- en organisatieaspecten. Op 8 oktober 2020 is de ontwikkelagenda besproken in de commissie Samenleving en Bestuur (S&B).

In plaats van vanuit voorzieningen beleid op te stellen, hebben we ervoor gekozen om vanuit het perspectief van de inwoner een integrale agenda te maken. Deze inhoud sluit aan bij landelijk beleid en nieuwe wet- en regelgeving.

Vanuit het perspectief van de inwoner met een psychische kwetsbaarheid en zijn/haar omgeving zetten we in op het behalen van de volgende resultaten:

- Integrale zorg en ondersteuning op lokaal niveau voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid;
- Randvoorwaarden in de wijk op orde voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid en de omgeving om prettig en veilig te wonen;
- Wonen gaat voor opvang. We zetten zoveel mogelijk in op een eigen thuis met passende ondersteuning;
- We organiseren een regionaal vangnet van opvang- en ondersteuningsvormen voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid.

In de ontwikkelagenda zijn deze resultaten vertaald naar doelen, inspanningen en impact.

Beoogd effect

De naadloze overgang tussen lokaal en regionaal wordt vormgegeven met specifiek aandacht voor bewoners met een psychische kwetsbaarheid.

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Argumenten

1.1 De regionale ontwikkelagenda sluit aan bij onze wettelijke opdracht en het landelijk beleid.

De gemeente heeft een aantal wettelijke taken op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Wet verplichte GGZ (Wvggz) voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Met het nieuwe wetsvoorstel Wet aanpak meervoudige problematiek Sociaal Domein (Wams) krijgen gemeenten vanaf 2022 een nadrukkelijke opdracht om te zorgen voor integrale zorg en ondersteuning. Hiernaast sluit de ontwikkelagenda aan bij opgaven waar gemeenten voor staan in het kader van de doordecentralisatie van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang, de verplichte regionale samenwerking met zorgverzekeraars, de landelijke aanpak dak- en thuisloosheid en de aanpak verwarde personen. De huidige werkwijze van Uden loopt al enigszins vooruit op de ontwikkelingen. We kennen de wijken en onze maatschappelijke partners. Waar nodig kunnen we snel actie ondernemen om in te spelen op veranderingen.

2.1 De regionale ontwikkelagenda biedt een antwoord op de knelpunten uit de praktijk.

Om de ontwikkelagenda te formuleren is veel input opgehaald uit de praktijk. De inspanningen die we gaan uitvoeren bieden een antwoord op actuele knelpunten en problemen die sociaal werkers, consultants en zorgprofessionals ervaren in de praktijk. We gaan bijvoorbeeld een time-out voorziening inkopen waar veel behoefte aan is.

3.1 Met de regionale ontwikkelagenda spreken we af dat elke gemeente verantwoordelijk blijft voor haar eigen inwoners en dat de centrumgemeente niet overneemt.

Hiermee blijven kwetsbare inwoners lokaal in beeld en verbetert de integrale lokale aanpak. Dit is noodzakelijk om inwoners zo lang mogelijk thuis te laten wonen. De centrumgemeente ondersteunt met expertise en sluit aan met het regionale vangnet aan specialistische voorzieningen. De lokale gemeente blijft betrokken. Hierdoor vergroot de kans dat inwoners succesvol uitstromen uit regionale opvang naar de eigen woonomgeving.

4.1 Er is een breed draagvlak in de regio voor deze nieuwe koers en de uitvoering.

De regionale ontwikkelagenda is intern binnen gemeenten en extern met zorgaanbieders, wooncorporaties, cliëntenraden, zorgverzekeraars en andere betrokken partijen uitgebreid besproken. De gekozen beleidslijn en beoogde inspanningen worden breed onderschreven.

5.1 Regionale afspraken zijn nodig om specialistische voorzieningen beschikbaar te houden.

De 10 gemeenten in de regio staan samen aan de lat om het regionale vangnet aan specialistische voorzieningen voor inwoners beschikbaar te houden, ook na de decentralisatie van budgetten vanaf 2022. Hoewel deze intentie al is uitgesproken door de Raden in de Centrumregeling Wmo 2020–2023 en verplichte samenwerking is opgelegd door het Rijk, zijn concretere afspraken nodig om de inkoop voor 2022 te kunnen starten. De uitwerking van deze afspraken volgt in 2021.

6.1 De ontwikkelagenda is besproken in de commissie S&B.

De ontwikkelagenda is goed ontvangen, al zijn er kritische kanttekeningen ten aanzien van de complexiteit in de uitvoering.

7.1 Lokale gemeenten krijgen een grotere opgave voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid.

Daar waar voorheen inwoners met complexe problemen en een opvangvraag werden doorverwezen naar de centrumgemeente Oss of het Verdihuis, blijven gemeenten verantwoordelijk voor hun inwoners en onderzoeken zij eerst wat lokaal kan. Met de regiogemeenten hebben we afgesproken dat elke gemeente een lokale impactanalyse maakt om de gevolgen van het nieuwe beleid in beeld te brengen.

1.1 De Adviesraad Sociaal Domein (ASD) kan zich vinden in de inhoud van de regionale ontwikkelagenda en heeft een positief advies uitgebracht.

De ASD's in de regio zijn vroegtijdig geïnformeerd over en betrokken bij de ontwikkelagenda. Zowel de ASD Uden als de ASD's in de regio zijn positief over de nieuwe ontwikkelagenda. De adviezen van de ASD's en de reactie hierop vanuit de gemeenten is verwerkt in een regionaal inspraakverslag.

Kanttekeningen

1.1 We maken afspraken tot 2023. Maar zijn dan niet klaar.

De ontwikkelagenda is voor de lange termijn. De kaders voor de budgettering en financiering zijn voor de kortere termijn. Dit komt doordat de ontwikkelagenda gekoppeld is aan de regionale samenwerking o.a. ten aanzien van het regionaal Beleidskader Wmo en de Centrumregeling Wmo. Deze lopen beide tot 2023. Afspraken maken na deze tijd is daardoor niet wenselijk. We kijken in 2023 waar we staan en wat er dan nodig is.

1.2 Er is werkbudget nodig om de lokale ambities te behalen.

Gemeenten kunnen voor de lokale ambities in de ontwikkelagenda voor het jaar 2021 de volgende lokale middelen inzetten: middelen Ambulantisering GGZ en Aanpak dakloosheid. Daarnaast laten we een deel van de reserve Beschermd Wonen terugvloeien om de lokale ambities te realiseren. Zo zorgen we voor financiële ruimte om de basis op orde te krijgen in elke gemeente. Hoeveel middelen er beschikbaar komen per gemeente, wordt in januari berekend nadat de uitname Wlz bekend is gemaakt.

1.3 Deze ontwikkelagenda stelt uitgangspunten vast en niet direct de centrumopdracht en uitvoeringsbeleid.

De ontwikkelagenda kent inhoudelijk eisen en randvoorwaarden bij de procesaanpak voor het nieuwe beleid vanaf 2024, maar is nog niet volledig concreet uitgewerkt in voorzieningen voor de zorgbehoefte inwoner. Dat betekent dat de jaarlijkse opdracht aan de centrumgemeente deze concretisering wel moet bevatten. Naast de uitwerking in de centrumopdracht, geldt hetzelfde voor de uitwerking van het eigen lokale beleid uit de ontwikkelagenda volgend uit deze ontwikkelagenda. Deze stukken worden binnen de reguliere procesgang ter besluitvorming voorgelegd.

Financiën

Gemeente Oss is centrumgemeente voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Op dit moment ontvangt Oss de rijksmiddelen hiervoor. Vanaf 2022 was aangekondigd dat lokale gemeenten de gelden voor nieuwe cliënten wonen met zorg krijgen. Vermoedelijk wordt dit 2023. De gemeenten in de regio hebben afgesproken om gezamenlijk het regionale vangnet te blijven bekostigen en hierin solidair te zijn.

Op dit moment zijn er vanwege de openstelling van de Wet langdurige zorg (Wlz), de doordecentralisatie en het nieuwe verdeelmodel financiële onzekerheden waardoor we nog geen compleet uitgewerkte meerjarenbegroting kunnen maken voor het regionale vangnet. De kosten van het regionale vangnet passen binnen de rijksbijdragen die we in 2021 als centrumgemeente ontvangen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Hoe de rijksbijdrage voor beschermd wonen er vanaf 2022 voor de centrumgemeente en de budgetten voor wonen met zorg voor de regiogemeenten er uit gaan zien, is op dit moment niet duidelijk. Een beter uitgewerkte meerjarenbegroting komt in de loop van 2021 beschikbaar. De meerjarenbegroting op basis van de nu beschikbare informatie is opgenomen in de ontwikkelagenda in hoofdstuk 5 Impactanalyse.

Afstemming gemeente Landerd

De gemeente Landerd neemt eveneens deel aan deze ontwikkelagenda. Er is afgestemd met de gemeente Landerd tijdens het Regionaal Ambtelijk Overleg in juni 2020. Daarnaast is dit stuk besproken in Wmo-portefeuillehoudersoverleg van 25 juni 2020 en tijdens het gezamenlijke portefeuillehoudersoverleg Landerd-Uden op 7 december 2020.

Communicatie

Alle opgaven in de ontwikkelagenda hebben communicatieaspecten in zich. Per opgave wordt bekeken wat er nodig is.

Zodra de Raad deze Regionale ontwikkelagenda heeft vastgesteld, wordt het beleid raadpleegbaar op onze website <https://www.uden.nl/bestuur-en-organisatie/official-bekendmakingen-en-regelgeving/beleidsnotities/>. Het Udense en Landerdse beleid zijn gelijklopend en geldig tot en met 2023, zodat dit na 1 januari 2022 doorgaat als beleid van de gemeente Maashorst.

Vervolg

De 10 gemeenten in de regio gaan de lokale inspanningen die zijn opgenomen in de ontwikkelagenda uitwerken in een uitvoeringsplan met een impactanalyse voor het jaar 2021.

Bijlagen

Bijlage 1.	Regionale ontwikkelagenda (20.147457)
Bijlage 2.	Regionale samenwerkingsafspraken doordecentralisatie (21.001276)
Bijlage 3.	Reactie ASD Uden (20.147493)

- Bijlage 4. Inspraakverslag ASD (20.147459)
Bijlage 5. Reactie college op reactie ASD Uden (20.151035)

Uden, 19 januari 2021

Burgemeester en wethouders van Uden

de secretaris de burgemeester

drs. D. van Deurzen

drs. H.A.G. Hellegers